РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

Том 2
№ 3 (9)

Травень – червень 2017 р.

DOI 10.53672/ej.3.2017

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.

Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.

Землянська О. В.

Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.

Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут психологічної експертизи і поліграфа Kyiv

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал
Електронне видання
Засновано у травні 2016 року

2017. Том 2, № 3 (9)

Травень–червень 2017 року

Київ · 2017
expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.3.2017
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000
Ідентифікатор медіа R40-05509

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08

С89 **Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці** : реферативно-науковий online журнал. — 2017. Т. 2, № 3 (9) (травень–червень 2017 р.). — Київ : Видавник Назаров О. А., 2017. — 24 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів

Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються

Авторські права на матеріали належать їхнім авторам. Матеріали журналу поширюються на умовах ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства 4.0 Міжнародна» (CC BY 4.0), крім першоджерел рефератів і передрукованих матеріалів, права на які належать їхнім правовласникам.

Редакційні правки, скорочення та зміна назви матеріалу погоджуються з автором до публікації

За достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори

© Автори матеріалів, 2017
© Видавник Назаров О. А., 2017

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 2000 р., поліграфолог, правознавець. ORCID 0000-0002-3427-1162

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; напрям наукових робіт — психологічні науки. ORCID 0000-0002-8789-278X

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор, завідувач кафедри права факультету бізнесу, адміністрування та права Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; напрям наукових робіт — юридичні науки. ORCID 0000-0002-8748-6431

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — фахівець факультету бізнесу, адміністрування та права Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, ад'юнкт зі спеціальності 19.00.06 — юридична психологія, здобувач наукового ступеня доктора філософії у галузі юридичної психології. ORCID 0000-0002-6113-7778

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія», полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0001-7348-4876

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, провідний науковий співробітник наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, поліграфолог, заслужений юрист України. ORCID 0000-0002-6135-9952

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, поліграфолог, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0003-4962-0975

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор, проректор Міжнародного університету, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0002-9163-0555

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік (дійсний член) Академії економічних наук України, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування Дніпровського державного технічного університету. ORCID 0000-0001-8321-3199

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу, працювала тривалий час на посадах голови секції судової психологічної експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, головним експертом лабораторії криміналістичних експертиз Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» до 2016 р., стаж експертної роботи з 1978 р. ORCID 0000-0002-0166-4437

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент, підполковник міліції у відставці. ORCID 0000-0003-3814-4037

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, офіцер запасу СБ України. ORCID 0009-0004-5206-5065

Землянська О. В. († 06.07.2020) — д-р психол. наук, професор, професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0001-6547-2621

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент, завідувачка кафедри психології та філософії Київського університету інтелектуальної власності та права. ORCID 0000-0002-0384-4829

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент, керівник ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт за спеціальностями 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності» та 12.2 «Визначення вартості колісних транспортних засобів та розміру збитку, завданого власнику транспортного засобу», суб'єкт оцінки майна та майнових прав, полковник ЗСУ у відставці. ORCID 0000-0003-2394-0225

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри цивільного та кримінального права і процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету імені Петра Могили, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. ORCID 0000-0002-1699-1668

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук, доцент кафедри криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза. ORCID 0009-0006-3675-2548

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник Полтавського відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, голова секції судової психологічної експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України з 2015 р., атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 2000 р. ORCID 0000-0002-4097-5449

Лисенко А. Б. — голова професійної громадської організації «Колегія поліграфологів України», директор Комітету з освіти правління громадської професійної організації «Міжнародна асоціація професіоналів в поліграфології» (AIPP, Мексика), експерт-аналітик 1 категорії, поліграфолог, підполковник СБУ в запасі. ORCID 0000-0002-8131-9931

Шаповалов В. О. — головний редактор журналу «Оцінка достовірності: наукові дослідження та практика», атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (2016 р.), старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (проблем психологічного вивчення особового складу) Науково-методичного центру кадрової політики Міністерства оборони України (2020 р.), поліграфолог. ORCID 0009-0004-0472-6201

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник лабораторії почеркознавчих, лінгвістичних, психологічних, мистецтвознавчих досліджень Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 1998 р. ORCID 0009-0007-9784-2253

Савостін О. П. — старший судовий експерт відділу почеркознавчих досліджень лабораторії криміналістичних видів досліджень Одеського науково-дослідного інституту судової експертизи Міністерства юстиції України, психолог — судовий експерт другого кваліфікаційного класу комунальної установи «Одеський обласний медичний центр психічного здоров'я», атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 1982 р. ORCID 0009-0003-6666-0247

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент. ORCID 0009-0008-2069-1642

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент кафедри психології та педагогічної освіти Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика. ORCID 0009-0004-2947-9251

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології та філософії Київського університету інтелектуальної власності та права. ORCID 0000-0001-9733-8531

Зміст

ПЕРЕДМОВА 6

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) 7

1.1. Теорія та історія застосування спеціальних знань 8

Кобера А. В. **Судово-психологічна експертиза** як форма використання психологічних знань в юриспруденції 8

Єфімов Г. М. **Судово-психологічна експертиза:** методи та алгоритми автоматичного розпізнавання емоційних проявів на обличчі людини 10

Гаєвський Л. А. **Феномен брехні** полягає в її руйнівній дії на душу людини: думка поліграфолога (за матеріалами дописів у Facebook) 12

1.2. Судово-психологічна експертиза: методичні підходи до вирішення завдань 14

Ілейко В. Р., Каніщев А. В. Науково-методичні аспекти комплексної судової психолого-психіатричної експертизи в Україні 14

1.3. Точка зору фахівця 16

Білецький В. В. **Дослідження пенітенціарного** психолога 16

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ 18

Передумови та причини інтеграції психологічних теорій у кримінологічну науку (мова оригіналу — російська) 18

Українські поліграфологи: Казьмирук Сергій Дмитрович — український досвід детектива і знання Академії поліграфа ім. В. Марстона (США) (мова оригіналу — російська) 18

Психолого-правові аспекти проведення поліграфних опитувань у системі МВС України (мова оригіналу — російська) 18

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ 20

Передмова

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Що означає «реферативно-науковий журнал»? Це видання, у якому оригінальні наукові статті поєднано з рефератами праць, уже опублікованих деінде. Реферат коротко передає зміст першоджерела, а під його назвою наведено, де і коли працю оприлюднено вперше. Позначка «Реферат» біля матеріалу підказує: повний текст варто прочитати в першоджерелі, а наш журнал допоможе його знайти.[6]

Шановні колеги! Судова експертиза — професія для тих, хто не зупиняється на першому поясненні. Номер 2017. Том 2, № 3 (9) за травень–червень 2017 року пропонує 5 матеріалів про теорія та історія спеціальних знань, судово-психологічна експертиза, досвід фахівців.

> *Новина зі світу судової експертизи. 19 червня 2017 р. Верховний Суд США у справі McWilliams v. Dunn (5 голосів проти 4) наголосив, що за прецедентом Ake v. Oklahoma держава за наявності визначених підстав мусить забезпечити обвинуваченому доступ до фахівця з психічного здоров'я, який допоможе захисту в оцінці, підготовці та поданні позиції, а не лише проведе обстеження.*[7]

Можливо, саме ваше дослідження стане наступною сторінкою історії судової експертизи. Читайте, сперечайтеся, пишіть до журналу — і повертайтеся до архіву номерів по нові матеріали.

Редакція журналу

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — стислий виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію; наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК ФОРМА ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ В ЮРИСПРУДЕНЦІЇ[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Кобера А. В.

Реферат. Кобера А. В. називає судово-психологічну експертизу найпоширенішою процесуальною формою використання знань про людину в юриспруденції і водночас констатує, що в практиці правоохоронних органів вона не набула належного поширення через законодавчо-нормативні та суто практичні проблеми, передусім через невирішеність питання її компетенції. Мета праці полягає у визначенні меж компетенції, основних завдань і умов застосування такої експертизи. Автор аналізує переліки питань, які відносять до компетенції експертизи В. Л. Васильєв, В. Т. Нор і М. В. Костицький, М. І. Єнікеєв та М. М. Коченов: від здатності особи з відставанням у психічному розвитку усвідомлювати свої дії, стану афекту, передсуїцидального стану й мотивів поведінки до авторства письмового тексту та індивідуально-психологічних рис на кшталт навіюваності чи ригідності. Межі компетенції, за автором, задають моральний, гносеологічний і юридичний критерії: експерт-психолог не відповідає на питання про мету діяння, вину, міру покарання й правову оцінку дій, не досліджує паранормальних явищ і не дає моральних оцінок. Сформульовано вісім основних завдань експертизи, зокрема встановлення здатності психічно здорових учасників сприймати обставини й давати правдиві показання, здатності потерпілих у справах про зґвалтування розуміти характер дій і чинити опір, наявності фізіологічного афекту та стану, що призвів до самогубства. Компетентність автор тлумачить як суб'єктивну характеристику здатності конкретного експерта вирішувати завдання, яку визначають досвід, базова освіта й рівень спеціальної підготовки, а методи мають бути апробовані саме в експертній практиці. До меж компетенції експерта-психолога не належать явища, недоступні сучасній психології, неапробовані методи, ретроспективне вивчення змісту свідомості свідка, пояснення зміни показань та їх достовірності, а також питання психіатричної експертизи. Окремо розглянуто етичний критерій: підекспертний не є пацієнтом, а процесуальне становище дає експертові значну владу над ним, тому особливої ваги набуває принцип законності. Праця корисна експертам-психологам, слідчим і суддям для коректного формулювання питань.

Ключові слова: судово-психологічна експертиза, компетенція експертизи, компетентність експерта-психолога, межі компетенції, завдання судово-психологічної експертизи, спеціальні психологічні знання, етика судового експерта, юридична психологія, фізіологічний афект.

Forensic Psychological Examination as a Form of Using Psychological Knowledge in Jurisprudence

Kobera A. V.

Abstract. Kobera A. V. describes forensic psychological examination as the most widespread procedural form of applying knowledge about the human being in jurisprudence, yet notes that it remains underused in law enforcement practice because of legislative and practical obstacles, above all the unresolved question of its competence. The article aims to define the boundaries of competence,

the main tasks and the conditions of such examinations. The author reviews the lists of questions attributed to the examination by V. L. Vasiliev, V. T. Nor and M. V. Kostytskyi, M. I. Enikeev and M. M. Kochenov, ranging from the capacity of a person with delayed mental development to understand his or her actions, affect, pre-suicidal states and motives to the authorship of a written text and traits such as suggestibility or rigidity. The boundaries of competence are set by moral, epistemological and legal criteria: the expert does not answer questions about the purpose of the act, guilt, punishment or legal assessment, does not study paranormal phenomena and gives no moral evaluations. Eight main tasks are formulated, including assessing the capacity of mentally healthy participants to perceive circumstances and testify truthfully, the capacity of rape victims to understand the nature of the acts and resist, physiological affect and the mental state preceding suicide. Competence is interpreted as a subjective characteristic of a particular expert, determined by experience, basic education and special training, and methods must be validated in expert practice. Phenomena inaccessible to modern psychology, untested methods, retrospective study of a witness's consciousness, explanation of changes in testimony and questions for psychiatric examination lie outside the psychologist's competence. The ethical criterion is also discussed, since the examinee is not a patient and the expert holds considerable power, which makes legality especially important.

Keywords: forensic psychological examination, scope of examination, competence of expert psychologist, boundaries of competence, tasks of examination, special psychological knowledge, ethics of forensic expert, legal psychology, physiological affect.

Першоджерело: *Кобера А. В. Судово-психологічна експертиза як форма використання психологічних знань в юриспруденції. Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія «Психологія і педагогіка». 2008. Вип. 11. С. 93–99.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 16.07.2013.*

References

1. Kobera A. V. Sudovo-psykholohichna ekspertyza yak forma vykorystannia psykholohichnykh znan v yurysprudentsii [Forensic Psychological Examination as a Form of Using Psychological Knowledge in Jurisprudence] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/121-sudebno-psikhologicheskaya-ekspertiza-kak-forma-ispolzovaniya-psikhologicheskikh-znanij-v-yurisprudentsii (onovlena versiia vid 27.04.2017). [in Ukrainian].

2. Kobera A. V. Sudovo-psykholohichna ekspertyza yak forma vykorystannia psykholohichnykh znan v yurysprudentsii. Naukovi zapysky [Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia"]. Seriia "Psykholohiia i pedahohika". 2008. Vyp. 11. S. 93–99. URL: http://eprints.oa.edu.ua/379/1/11_08_8.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА: МЕТОДИ ТА АЛГОРИТМИ АВТОМАТИЧНОГО РОЗПІЗНАВАННЯ ЕМОЦІЙНИХ ПРОЯВІВ НА ОБЛИЧЧІ ЛЮДИНИ[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Єфімов Г. М.

Реферат. Обличчя відбиває динаміку актуальних переживань і слугує одним із каналів невербальної комунікації, тому автоматичне розпізнавання мімічних проявів емоцій цікавить не лише розробників систем штучного інтелекту, а й фахівців, які оцінюють емоційний стан людини. Єфімов Г. М. (Таврійський державний агротехнологічний університет) пропонує цілісний підхід до моделювання та розпізнавання таких проявів. За основу взято формальну психологічну модель емоцій В. О. Леонтьєва, у якій кожну емоцію описано через ситуацію її виникнення трьома бінарними ознаками: знак (позитивна чи негативна), час щодо події (передбачувальна чи констатувальна) і спрямованість (на себе чи на зовнішній об'єкт). Для восьми базових емоцій (радість, горе, надія, страх, задоволення, гнів, інтерес, зневага) автор створив фотоеталони й описав міміку за трьома зонами обличчя: чоло та брови, очі, нижня частина обличчя. Аналіз дав 21 характеристичну мімічну ознаку, а вісім векторів утворили базис простору мімічних проявів. Технологія охоплює нормування фотографій за відстанню між центрами очей, виділення контурів через імітацію мікрорухів ока (зсув зображення на одну точку та фіксація відносної зміни сигналу рецепторів), скелетизацію алгоритмом Чжана й Суня, опис брів, повік і губ гнучкими шаблонами у вигляді NURBS-кривих з B-сплайн-апроксимацією методом найменших квадратів. Довільну емоцію конкретної людини розкладають за індивідуальним базисом як опуклу комбінацію базових станів. На прикладі зображення, що відтворює ситуацію провини, отримано коефіцієнти 0,7 для горя та 0,3 для задоволення, що, за моделлю Леонтьєва, відповідає емоції провини. Перевірку показано на знімках одного актора, статистичних даних про точність розпізнавання стаття не містить. Практичне значення автор бачить у системах візуального контролю емоційного стану там, де потрібні зосередженість і рішення в реальному часі (транспорт, безпека). Для судових експертів-психологів і поліграфологів праця цікава як технічне підґрунтя безконтактної оцінки емоційних реакцій, хоча сама судово-психологічна експертиза в ній не розглядається.

Ключові слова: розпізнавання емоцій, міміка, мімічні прояви емоцій, базові емоції, формальна модель емоцій, NURBS-криві, B-сплайн апроксимація, виділення контурів, штучний інтелект, безконтактна діагностика, невербальна комунікація.

Modelling and Recognition of Facial Expressions of Emotions

Yefimov H. M.

Abstract. The face reflects the dynamics of a person's current experiences and serves as a channel of nonverbal communication, so automatic recognition of facial expressions of emotion is of interest both to artificial intelligence developers and to specialists who assess emotional states. Yefimov H. M. of the Tavria State Agrotechnological University proposes an integrated approach to modelling and recognising such expressions. The starting point is V. O. Leontiev's formal psychological model, in which each emotion is defined by the situation in which it arises using three binary features: sign, timing relative to the event and direction towards oneself or an external object. For eight basic emotions (joy, grief, hope, fear, satisfaction, anger, interest and contempt), photographic standards

were created and facial movements were described for three zones: forehead and brows, eyes, and the lower face. The analysis yielded 21 characteristic features, and eight vectors formed the basis of the space of facial expressions. The technology includes normalising images by the distance between eye centres, extracting contours by imitating eye micro-movements, skeletonising them with the Zhang–Suen algorithm and describing brows, eyelids and lips with flexible templates based on NURBS curves fitted by least-squares B-spline approximation. Any emotion of a particular person is then decomposed in the individual basis as a convex combination of basic states. For an image reproducing a situation of guilt, the coefficients were 0.7 for grief and 0.3 for satisfaction, which corresponds to guilt in Leontiev's model. The demonstration uses images of a single actor, and no statistics on recognition accuracy are reported. The author sees applications in visual monitoring of emotional states in transport and security; for forensic psychologists and polygraph examiners, the work provides a technical background for contactless assessment of emotional reactions.

Keywords: emotion recognition, facial expressions, basic emotions, formal model of emotions, NURBS curves, B-spline approximation, contour extraction, artificial intelligence, contactless assessment, nonverbal communication.

Першоджерело: *Єфімов Г. М. Моделювання та розпізнавання мімічних проявів емоцій на обличчі людини. Штучний інтелект. 2009. № 3. С. 532–542.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 18.02.2014.*

References

1. Yefimov H. M. Sudovo-psykholohichna ekspertyza: metody ta alhorytmy avtomatychnoho rozpiznavannia emotsiinykh proiaviv na oblychchi liudyny [Modelling and Recognition of Facial Expressions of Emotions] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). URL: https://expertize-journal.org.ua/beskontaktnaya-diagnostika-lzhi/468-sudebno-psikhologicheskaya-ekspertiza-metody-i-algoritmy-avtomaticheskogo-raspoznavaniya-emotsionalnykh-proyavlenij-na-litse-cheloveka (onovlena versiia vid 13.07.2014). [in Ukrainian].

2. Yefimov H. M. Modeliuvannia ta rozpiznavannia mimichnykh proiaviv emotsii na oblychchi liudyny. Shtuchnyi intelekt. 2009. № 3. S. 532–542. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8108/64-Efimov.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

ФЕНОМЕН БРЕХНІ ПОЛЯГАЄ В ЇЇ РУЙНІВНІЙ ДІЇ НА ДУШУ ЛЮДИНИ: ДУМКА ПОЛІГРАФОЛОГА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДОПИСІВ У FACEBOOK)[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Гаєвський Л. А.

Реферат. Гаєвський Л. А., український поліграфолог, директор ТОВ «Компанія Спецгруп» (м. Одеса) і ТОВ «Альфа Консалтинг» (м. Київ), член Міжнародної ліги поліграфологів (International League of Polygraph Examiners) з 2007 р., Всеукраїнської асоціації поліграфологів з 2015 р. та Міжнародної комісії з професійної етики фахівців-поліграфологів (Болгарія) з 2016 р., у публіцистичній формі розмірковує про феномен брехні, ризики, до яких вона призводить, і її негативний вплив на здоров'я людини. Текст підготовлено за дописом автора у Facebook від 14 лютого 2017 р. Посилаючись на висновки не названих поіменно дослідників, автор пов'язує брехню з підвищеним ризиком онкологічних захворювань, ожиріння, тривожності, депресії, залежностей, незадоволеності роботою та поганих стосунків. Механізм цього впливу він убачає в стресі: брехня спричиняє надмірне фізичне й емоційне напруження, а оскільки одна неправда тягне за собою іншу, людина потрапляє в невротизувальний цикл брехні, стежити за яким дедалі важче; тривалий стрес може спричинити серйозні проблеми зі здоров'ям і скоротити тривалість життя. З досліджень серед педагогів автор виводить вимогу чесності й щирості у вихованні та навчанні дітей за принципом «подібне породжує подібне»: дорослі, які обманюють дітей, руйнують власне здоров'я, а згодом діти починають обманювати їх самих, тож це порочне коло треба розірвати заради гармонійного розвитку людини. Друга частина присвячена релігійному осудові брехні: усі світові релігії вбачають у ній згубну, руйнівну дію на душу, десять заповідей забороняють лжесвідчення, апостол Павло закликає, відкинувши неправду, говорити істину кожен ближньому своєму (Еф. 4:25), а Біблія ставить брехню в один ряд із убивством і розпустою. Автор згадує також праці І. В. Шараурова про вплив брехні на здоров'я. Есей має публіцистичний характер і цікавий поліграфологам як погляд практика на моральний і психосоматичний вимір неправди.

Ключові слова: брехня, феномен брехні, стрес, вплив брехні на здоров'я, невротизувальний цикл брехні, виховання дітей, релігійна етика, лжесвідчення, поліграфолог, психосоматика.

The Phenomenon of Lying Lies in Its Destructive Effect on the Human Soul: A Polygraph Examiner's Opinion (Based on Facebook Posts)

Haievskyi L. A.

Abstract. Haievskyi L. A., a Ukrainian polygraph examiner, director of Spetsgrupp Company LLC (Odesa) and Alfa Consulting LLC (Kyiv), member of the International League of Polygraph Examiners since 2007, of the All-Ukrainian Association of Polygraph Examiners since 2015 and of the International Commission on Professional Ethics of Polygraph Examiners (Bulgaria) since 2016, reflects in a journalistic style on the phenomenon of lying, the risks it entails and its negative effect on human health. The text is based on the author's Facebook post of 14 February 2017. Referring to unnamed researchers, he links lying to a higher risk of cancer, obesity, anxiety, depression, addictions, job dissatisfaction and poor relationships. The mechanism is seen in stress: lying causes excessive physical and emotional strain, and because one lie leads to another, people are drawn into a neurotic cycle of decep-

tion that becomes ever harder to control, while prolonged stress may cause serious health problems and shorten life. From studies among teachers the author derives the requirement that the upbringing and education of children be honest and sincere, since like breeds like: adults who lie to children damage their own health, and the children later begin to lie to them, so this vicious circle must be broken. The second part addresses the religious condemnation of lying: all world religions see in it a destructive effect on the soul, the Ten Commandments prohibit false witness, the Apostle Paul urges believers to put away falsehood and speak the truth to their neighbours (Ephesians 4:25), and the Bible places lying alongside murder and fornication. The author also mentions the work of I. V. Sharaurov on the health effects of lying. The essay offers polygraph examiners a practitioner's view of the moral and psychosomatic dimensions of deception.

Keywords: lying, phenomenon of lying, stress, health effects of lying, cycle of deception, child upbringing, religious ethics, false witness, polygraph examiner, psychosomatics.

Першоджерело: *Гаевский Л. А. Феномен лжи заключен в разрушающем действии на душу человека: мнение полиграфолога : пост в Facebook, 14 февраля 2017 г.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 13.03.2017.*

References

1. Haievskyi L. A. Fenomen brekhni poliahaie v yii ruinivnii dii na dushu liudyny: dumka polihrafoloha (za materialamy dopysiv u Facebook) [The Phenomenon of Lying Lies in Its Destructive Effect on the Human Soul: A Polygraph Examiner's Opinion (Based on Facebook Posts)] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/686-fenomen-lzhi-zaklyuchen-razrushayushchem-dejstvii-na-dushu-cheloveka-mnenie-poligrafologa-po-materialam-postov-v-facebook (onovlena versiia vid 01.04.2017). [in Ukrainian].

2. Gaevskiy L. A. Fenomen lzhi zaklyuchen v razrushayushchem deystvii na dushu cheloveka: mnenie poligrafologa : post v Facebook, 14 fevralya 2017 g. URL: https://www.facebook.com/polygraph3000/posts/2248089155416087 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Russian].

1.2. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ СУДОВОЇ ПСИХОЛОГО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УКРАЇНІ[1]

Ілейко В. Р., Каніщев А. В.

Реферат. Ілейко В. Р. і Каніщев А. В. констатують, що в Україні немає власних наукових розробок щодо комплексної судової психолого-психіатричної експертизи (КСППЕ), а отже, й загальних методичних підходів до її виконання та оформлення висновку. Вибірковий аналіз експертної практики, за їхніми даними, засвідчує регіональні відмінності, причому найчастіше застосовують рекомендації Державного наукового центру соціальної та судової психіатрії ім. В. П. Сербського (російська федерація). Автори аналізують основні характеристики КСППЕ, виходячи з визначення Кудрявцева Й. А., і зіставляють поняття «спільний розгляд», «інтегративна оцінка», «загальна (єдина) відповідь» і «спільна (сукупна) компетенція» з українським законодавством: статтями 75 і 77 КПК, статтями 53 і 143 ЦПК (у редакціях, чинних на час написання статті), постановою Пленуму Верховного Суду України від 30.05.1997 № 8, Законом України «Про судову експертизу» та Порядком проведення судово-психіатричної експертизи, затвердженим наказом МОЗ України від 08.10.2001 № 397. Механістичне розуміння спільного розгляду як одночасного дослідження об'єктів автори відкидають: кожен член комісії має самостійно вивчити об'єкти й обґрунтувати власні висновки. Визначення особливого предмета КСППЕ за Кудрявцевим вони вважають штучним і розпливчастим, бо воно змішує предмети двох експертиз і по суті передбачає нову «медично-немедичну» галузь знань. Лінією розподілу компетенції, на думку авторів, є наявність чи відсутність психічного розладу: психіатр-експерт діагностує розлади й оцінює здатність особи усвідомлювати свої дії та керувати ними, а психолог-експерт досліджує психічну діяльність особи без психічних розладів (індивідуально-психологічні особливості, емоційний стан, затримки розвитку неповнолітнього). Запропоновано процесуальний, організаційний і клінічний критерії відмежування КСППЕ від однорідної комісійної експертизи. Якщо всі питання належать до компетенції психіатра, призначати КСППЕ економічно недоцільно й науково необґрунтовано, психолога достатньо залучити як консультанта. Автори доходять висновку, що російські методичні рекомендації не відповідають українським процесуальним вимогам щодо спеціальних знань, меж компетенції та персональної відповідальності експерта, а підпис психіатра під висновками психолога (і навпаки) є виходом за межі компетенції. Положення статті важливі для судових експертів, слідчих, суддів і адвокатів, які призначають та оцінюють комплексні експертизи.

Ключові слова: комплексна судова психолого-психіатрична експертиза, судово-психіатрична експертиза, судово-психологічна експертиза, компетенція експерта, спеціальні знання, комісійна експертиза, психічний розлад, предмет експертизи, висновок експерта, інтегративна оцінка.

Scientific and Methodological Aspects of Complex Forensic Psychological and Psychiatric Examination in Ukraine

Ileiko V. R., Kanishchev A. V.

Abstract. Ukraine has no national research or common methodology for complex forensic psychological and psychiatric examination, and expert practice varies by region, with many institutions relying on recommendations of the Serbsky State Scientific Centre for Social and Forensic Psychiatry in the russian federation. Ileiko V. R. and Kanishchev A. V. analyse the core characteristics of this type of examination, starting from the definition proposed by I. A. Kudryavtsev, and test the notions of joint consideration, integrative assessment, a common (single) answer and joint competence against Ukrainian law: Articles 75 and 77 of the Criminal Procedure Code and Articles 53 and 143 of the Civil Procedure Code as then in force, Resolution No. 8 of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine of 30 May 1997, the Law of Ukraine on Forensic Examination and the procedure for forensic psychiatric examination approved by Ministry of Health order No. 397 of 8 October 2001. The authors reject a mechanistic reading of joint consideration, since each member of an expert commission must examine the objects independently and justify their own conclusions. They regard the notion of a distinct subject of the complex examination as artificial, because it merges the subjects of two disciplines. The boundary of competence, in their view, is the presence or absence of a mental disorder: the psychiatrist diagnoses disorders and assesses the capacity to understand and control one's actions, while the psychologist assesses the mental activity of persons without disorders. Procedural, organizational and clinical criteria distinguish the complex examination from a homogeneous commission examination. Where all questions fall within psychiatric competence, a complex examination is unjustified and a psychologist may act as a consultant. Signing another specialist's findings is treated as exceeding competence.

Keywords: complex forensic psychological and psychiatric examination, forensic psychiatric examination, forensic psychological examination, expert competence, special knowledge, commission examination, mental disorder, subject of examination, expert opinion.

Першоджерело: *Ілейко В. Р., Каніщев А. В. Науково-методичні аспекти комплексної судової психолого-психіатричної експертизи в Україні. Архів психіатрії. 2011. Т. 17, № 3. С. 53–57. Реферат оприлюднено в журналі 25.07.2013.*

References

1. Ileiko V. R., Kanishchev A. V. Naukovo-metodychni aspekty kompleksnoi sudovoi psykholoho-psykhiatrychnoi ekspertyzy v Ukraini [Scientific and Methodological Aspects of Complex Forensic Psychological and Psychiatric Examination in Ukraine] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/159-nauchno-metodicheskie-aspekty-kompleksnoj-sudebnoj-psikhologo-psikhiatricheskoj-ekspertizy-v-ukraine (onovlena versiia vid 27.04.2017). [in Ukrainian].

1.3. ТОЧКА ЗОРУ ФАХІВЦЯ

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПСИХОЛОГА[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Білецький В. В.

Реферат. Реферат знайомить із брошурою Білецького В. В. «Дослідження пенітенціарного психолога» (Донецьк: НТШ-Донецьк, Східний видавничий дім, 2005, 40 с.). У праці викладено результати польових психологічних досліджень, які автор виконав в одній з установ виконання покарань України, працюючи там пенітенціарним психологом. Завданням досліджень було виявлення психологічних і моральних особливостей особистості засуджених. Окрему увагу автор приділяє особливостям застосування типових психодіагностичних методик серед засуджених і персоналу установи виконання покарань. Видання адресоване працівникам пенітенціарних установ, ученим-пенологам і студентам, які здобувають фах психолога та правознавця. Реферат доповнено довідкою про пенологію як розділ кримінології, що вивчає виконання покарань і спрямована на ресоціалізацію засудженого. Для судових експертів-психологів праця цікава досвідом психодіагностики в специфічному середовищі місць позбавлення волі, де результати стандартних методик потребують обережного тлумачення.

Ключові слова: пенітенціарна психологія, засуджені, установа виконання покарань, психодіагностичні методики, моральні особливості особистості, пенологія, ресоціалізація.

Research of a Penitentiary Psychologist

Biletskyi V. V.

Abstract. The review introduces the booklet by Biletskyi V. V., Doslidzhennia penitentsiarnoho psykholoha [Research of a Penitentiary Psychologist] (Donetsk: NTSh-Donetsk, Skhidnyi vydavnychyi dim, 2005, 40 pp.). The work presents the results of field psychological studies that the author carried out in one of Ukraine's penal institutions while working there as a penitentiary psychologist. The studies aimed to identify the psychological and moral characteristics of convicted persons. The author also discusses the specifics of administering standard psychodiagnostic instruments to prisoners and to the staff of the penal institution. The booklet is addressed to staff of penitentiary institutions, penologists and students of psychology and law. A reference note defines penology as the branch of criminology dealing with the execution of punishment and aimed at the resocialisation of offenders. For forensic psychologists, the work is of interest as an account of psychodiagnostic practice in the specific setting of places of detention, where results of standard tests require careful interpretation.

Keywords: penitentiary psychology, convicted persons, penal institution, psychodiagnostic instruments, moral characteristics, penology, resocialisation.

Першоджерело: *Білецький В. В. Дослідження пенітенціарного психолога. Донецьк : НТШ-Донецьк : Східний видавничий дім, 2005. 40 с.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 24.07.2013.*

References

1. Biletskyi V. V. Doslidzhennia penitentsiarnoho psykholoha [Research of a Penitentiary Psychologist] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsi-

alnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/157-issledovanie-penitentsiarnogo-psikhologa (onovlena versiia vid 24.07.2013). [in Ukrainian].

2. Biletskyi V. V. Doslidzhennia penitentsiarnoho psykholoha. Donetsk : NTSH-Donetsk : Skhidnyi vydavnychyi dim, 2005. 40 s. URL: http://www.experts.in.ua/baza/doc/download/penitenciar.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ

Передумови та причини інтеграції психологічних теорій у кримінологічну науку (мова оригіналу — російська)[1]

30.04.2017

Короткий зміст. Редакція представляє тези виступу курсанта 3-го курсу Національної академії внутрішніх справ Р. М. Лозового на міжвузівській науково-практичній конференції «Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення» (Київ, 24 березня 2017 р.). Проаналізувавши англомовні наукові праці 1993–2009 років, автор виокремлює три основні психологічні теорії злочинності: психодинамічну (вплив раннього дитячого досвіду на ймовірність майбутніх злочинів), поведінкову (як сприйняття світу позначається на поведінці) і когнітивну. Матеріал стане в пригоді тим, хто вивчає психологічні засади кримінології.

Українські поліграфологи: Казьмирук Сергій Дмитрович — український досвід детектива і знання Академії поліграфа ім. В. Марстона (США) (мова оригіналу — російська) [2]

16.05.2017

Короткий зміст. У рубриці «Українські поліграфологи» вміщено профіль С. Д. Казьмирука, підполковника СБУ в запасі, детектива, з 2015 р. експерта комітету Громадської ради при Державній фіскальній службі України, у 2014–2016 рр. голови комітету з питань сприяння протидії корупції та корпоративної відповідальності при Торгово-промисловій палаті України. Ідеться про його роботу в службах безпеки компаній, навчання в Marston Polygraph Academy (США) у 2012–2013 рр., свідоцтва 2016 р. про реєстрацію авторського права на дві методики, українсько-американський освітній проєкт і участь у наукових заходах; наведено перелік публікацій.

Психолого-правові аспекти проведення поліграфних опитувань у системі МВС України (мова оригіналу — російська)[3]

17.05.2017

Короткий зміст. Редакція представляє статтю О. В. Вагіної «Психолого-правові аспекти проведення поліграфних опитувань у системі МВС України» (Право і безпека. 2017. № 1). Авторка розкриває теоретико-психологічні й правові засади опитувань працівників МВС із застосуванням поліграфа, аналізує вітчизняну практику та зарубіжний досвід. Серед запропонованих напрямів удосконалення: ухвалення закону «Про поліграфологічну діяльність», зміни до законів «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про запобігання корупції» та КПК України, стандартизація методик і включення поліграфа до системи засобів криміналістики.

References

1. Peredumovy ta prychyny intehratsii psykholohichnykh teorii u kryminolohichnu nauku (mova oryhinalu — rosiiska). Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2017. 30 kvit. URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/713-predposylki-i-prichiny-integratsii-psikhologicheskikh-teorij-v-kriminologicheskuyu-nauku (onovlena versiia vid 22.12.2021). [in Ukrainian].

2. Ukrainski polihrafolohy: Kazmyruk Serhii Dmytrovych — ukrainskyi dosvid detektyva i znannia Akademii polihrafa im. V. Marstona (SSHA) (mova oryhinalu — rosiiska). Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2017. 16 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/719-kazmiruk-sergej-dmitrievich-ukrainskij-opyt-detektiva-i-znaniya-akademii-poligrafa-im-u-marstona-ssha (onovlena versiia vid 07.07.2020). [in Ukrainian].

3. Psykholoho-pravovi aspekty provedennia polihrafnykh opytuvan u systemi MVS Ukrainy (mova oryhinalu — rosiiska). Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2017. 17 trav. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/720-psikhologo-pravovye-aspekty-provedeniya-poligrafnykh-oprosov-v-sisteme-mvd-ukrainy (onovlena versiia vid 17.05.2017). [in Ukrainian].

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ

В ІНТЕРНЕТІ

Пошукові запити зі словом «експертиза», які найчастіше вводили користувачі Google в Україні у травні–червні 2017 р. — у період виходу цього номера[8]:

№	Запит	Індекс
1	судова експертиза	100
2	екологічна експертиза	50
3	судово медична експертиза	46
4	судово-медична експертиза	41
5	кпк	28
6	почеркознавча експертиза	21
7	судово психологічна експертиза	20
8	товарознавча експертиза	10

Індекс популярності Google Trends: 100 — найчастіший запит періоду, решта — у відсотках від нього. Абсолютної кількості пошуків Google не оприлюднює. Найшвидше зростали запити: «судово психологічна експертиза» (+80 %).

У ЖУРНАЛІ

Матеріали цього номера, які читачі відкривали найчастіше, — кількість переглядів їхніх сторінок на сайті журналу станом на 06.11.2026:

№	Матеріал	Переглядів
1	Українські поліграфологи: Казьмирук Сергій Дмитрович — український досвід детектива і знання Академії поліграфа ім. В. Марстона (США) (мова оригіналу — російська)	5 580
2	*Ілейко В. Р., Каніщев А. В.* Науково-методичні аспекти комплексної судової психолого-психіатричної експертизи в Україні	3 855
3	*Гаєвський Л. А.* Феномен брехні полягає в її руйнівній дії на душу людини: думка поліграфолога (за матеріалами дописів у Facebook)	3 185
4	*Єфімов Г. М.* Судово-психологічна експертиза: методи та алгоритми автоматичного розпізнавання емоційних проявів на обличчі людини	2 930
5	*Кобера А. В.* Судово-психологічна експертиза як форма використання психологічних знань в юриспруденції	2 712

Лічильник сайту журналу рахує всі відкриття сторінки матеріалу від дня її оприлюднення. Перегляди саме за період виходу номера журнал фіксує з листопада 2026 р.

Станьте автором журналу. Редакція приймає статті науковців, судових експертів, адвокатів, психологів і здобувачів наукових ступенів з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез див. у розділі «Вимоги до оформлення»[9].

Потрібен судовий експерт? Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією. Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[10] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

Як цитувати номер

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферативно-науковий online журнал. 2017. Т. 2, № 3 (9). 24 с. DOI: https://doi.org/10.53672/ej.3.2017. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera/766-2017-3-17.

References

1. Pro metu stvorennia Internet-vydannia [On the Purpose of Creating the Online Publication]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-celyah (onovlena versiia vid 29.06.2022). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kiev International Forensic Expert Institute of Psychological Expertise and Researchs on Polygraph, LLC] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (onovlena versiia vid 08.11.2026). [in Ukrainian].

4. Redaktsiina kolehiia [Editorial Board]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/redaktsijna-kolegiya (onovlena versiia vid 09.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2017. Vol. 2, No. 3 (9). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.3.2017. [in Ukrainian].

6. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documentation. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. McWilliams v. Dunn, 582 U.S. 183 (2017). GovInfo (United States Reports). URL: https://www.govinfo.gov/content/pkg/USREPORTS-582/pdf/USREPORTS-582-183.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

8. Google Trends : poshukovyi termin «ekspertyza», Ukraina, 01.05.2017–30.06.2017 [Google Trends: Search Term “ekspertyza”, Ukraine, 01.05.2017–30.06.2017]. URL: https://trends.google.com/trends/explore?date=2017-05-01%202017-06-30&geo=UA&q=%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0&hl=uk (data zvernennia: 06.11.2026). [in Ukrainian].

9. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (onovlena versiia vid 08.11.2026). [in Ukrainian].

10. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (onovlena versiia vid 28.10.2023). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785); префікс DOI 10.53672 (Crossref).

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі»; міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08.

Галузь: юридичні, психологічні науки. Періодичність: 1 раз на два місяці. Мови видання: українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал засновано у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим на базі інформаційно-правового вебсайту з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній практиці. Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Реєстр суб'єктів у сфері медіа; Google Scholar; ISSN International Centre — ISSN Portal; Crossref; Scilit (MDPI); Відкритий український індекс цитувань (OUCI, ДНТБ України); ICI World of Journals (Index Copernicus, паспорт журналу); Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ); Polska Bibliografia Naukowa (PBN). Інші каталоги: ResearchBib.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62. Засновник — видавець: тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net. Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна (yevdokymova@ukr.net); д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович (alankir23@ukr.net). Сайт: expertize-journal.org.ua; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

2017. Том 2, № 3 (9)
травень–червень 2017 року

Реферативно-науковий online журнал

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 24 с.

DOI 10.53672/ej.3.2017. Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua